

պէս բազմաստուածեան էին եւ չունէին ապաշխարութեան դրութիւն, ապա ուրեմն ոչ ապաշխարողներ եւ ոչ ալ ապաշխարելու վայր:

Հայ մեհեանի շուրջի սիւնաշարքը դրուած էր անոր համար՝ որ անոր օրինակը՝ հելլենականը՝ սիւնաղարդ էր:

Ահա հայ մեհեանը, այնպէս՝ ինչպէս որ ան կը շինուէր:

Քառանկիւն երկար սրահ մը, ներքսապէս բաժնուած երեք մասի՝ սիւնաշարքերով՝ որոնք կը ձեւացնէին կեդրոնական ատենը եւ քովնոր երկու թեւերը: Այս ամէնը ծածկուած էին կամարակապ քարաշէն տանիքներով (պատկեր 7): Դուրսէն այս շինուածքը շրջապատուած էր աղեղակապ սիւներու շարքով մը, որոնք շէնքին շուրջ կը կազմէին սիւնաղարդ ծածկոց մը (portique) որ կամարակապ քարաշէն էր:

Այս բոլորը կու տար ազօտ նախատիպը, դարեր վերջ գործածուած Ռոման կոչուած ոճին:

Ս. ՃԵՎԱՀԻՐՃԵԱՆ
Ճարտարագէտ

(շար.)

ԱՆՁՐԵԻՆ

Կ'իջնէ անձրեւն... կը լըսեմ ջուրին շրշուկն հաւասար.
Ու տերեւներ խոնարհած, գոր ոչ մէկ հով կ'օրօրէ,
Կը շողշողան վայրահակ՝ արտասուելով ջաղքին տակ.
Թռչուններն իսկ քախիծով կը համակէ սուգն օդին:

Տիղմը ցամբուն քանձրացած՝ արգելք կ'ըլլայ աղբիւրին,
Եւ արահետն իր խիւն'ը մերկացած ցոյց կու տայ,
Կը ծըխայ հոն բուրելով աւազն եղած շիկագոյն.
Ջուրն յորդագեղ կ'ակօսէ գայն ու քըշելով կը տանի:

Եւ հորիզոնը համակ վարագոյր մ'է դեղնորակ.
Կը քրքրոյ պատուհանն ու կաթիլներ կը հոսին.
Ուղիներու յատակին վըրայ հնչուն եւ կապոյտ
Ջուրի կայծեր կը ցայտեն փափրելով դողդոջուն:

Պատի անփոք երկայնքով՝ դանդաղ եզներ ջրբողոյ
Կը շտապեն արդ, տրտում շուն մըն ալ անոնց հետքերէն.
Ցելս է գետինն ու երկինք՝ համայնաւոյ մառախոյ.
Կը ձանձրանան մարդիկ, ո'հ ի'նչֆան տըխուր է անձրեւն:

Թրգմ. Հ. Մ. Ճ.

ՍԻԻԼԻ ՓՐԻՒՏՈՄ

ՀԱՅ ՆՇԱՆԱԻՈՐ ՆԿԱՐԻՉ

ԳՐԻԳՈՐ ՇԻԼԹԵԱՆ

Հայկական տաղանդի յայտնութիւնները օտար ափերու վրայ՝ բազմաթիւ անգամներ դրաւած է մեր եւ եւրոպական ազգերու ուշադրութիւնը:

ԳՐԻԳՈՐ ՇԻԼԹԵԱՆ. ահա դարձեալ պատկանելի դէմք մը գեղարուեստի ասպարէզին մէջ, ուր նորանոր յաղթանակներ չահած է եւ դարձած ակնառու արուեստագէտ մը, որով սակայն քիչ զբաղած է դժբախտաբար հայ մամուլը, քան զաւել զթերթերն ու գեղարուեստագէտներ. օտար թերթերն ու գեղարուեստագէտները: Անցեալ տարի դեռ նոր Marziano Bernardi հրատարակեց գրքոյկ մը՝ ուր կենսագրական սուղ դժերու հետ կը դնէր նաեւ սաղարկան սուղ դժերու հետ կը դնէր նաեւ իր գնահատանքը՝ մեծամեծ գովեստներ չուայելով հրապարակաւ, նշանակելով միանգամայն անոր մասին խօսող թերթերը եւ լոյս ընծայելով 33 նկարներու լուսանկարներ:

Շիլթեանի նկարները զարդարած են միշտ Բարիդի, Պերլիի, Լոնտրայի եւ Նիւ-Եորքի ցուցահանդէսները, վենետիկի Միջադէպին Երկամեայ ցուցահանդէսի սրահները, Միլանու եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ յաճախ տուած է ցուցահանդէսներ եւ դեռ վերջերս այս տարի Միլանի լայն սրահներու մէջ, մարտ 5-20, չքեղ ցուցադրութեամբ իր նկարներու՝ խանդավառութիւն ու հիացմունք չահեցաւ Միլանու ժողովուրդէն: Իսկ բոլորովին թարմ է յիշատակուող: Իսկ բոլորովին թարմ է յիշատակուող՝ կը մեր մէջ եւ ամբողջ վենետիկներու՝ այս տարուան Ի. Միջադէպին ցուցահանդէսի մէջ իր ձեռք բերած յաջողութեամբ, որ Իտալիոյ զանազան կարեւոր կեդրոններու մէջ եւս արձագանդ գտաւ ու բաղնարու մէջ եւս արձագանդ գտաւ ու բաղնարու մէջ:

Մաթիւ օրագիրներ եւ պարբերաթերթեր զբաղեցան իր արուեստին բերած նորութեամբը, միշտ գովելով հայ արուեստագէտին բացառիկ տաղանդը: Ցուցադրուած նկարները գրեթէ ամբողջապէս ծախուած են, ինչ որ արդէն յայտնի նշան է անոր հռչակուած համբաւին:

Շիլթեան համեստ աշխատանոց մ'ունի, լաւ կահաւորուած եւ իր բովանդակ գորութիւնն ու հոգեկան տրամադրութիւնները ուղղած է արտադրելու նոր գործեր: Արեւելցիի ջերմ հիւրասիրութեամբ ընդունեցաւ զիս երբ իրեն այցելեցի այս տարի ապրիլ 9-ին Միլան գտնուած ատենս: Ան ծնած է Նախիջեւան, 20 Օգոստոս 1909-ին: Քսանաթեայ անցած է Կ. Պոլիս եւ անկից վիեննա ու յաճախած գեղարուեստի վարժարանը: Իտալական արուեստը եւ երկրին աւանդական գեղեցկութիւնը կը հրապուրէ զինքը Իտալիա, ուր անցնելով 1923-ին՝ կը հաստատուի նախ Հռոմ, կ'ուսումնասիրէ մարդիկն ու միջավայրը, կը հետաքրքրուի արուեստագէտներով ու քննադատներով եւ շատ չ'անցնիր, կը լսուի արդէն հրապարակի վրայ իր անունը: Աւելի ուշ՝ կ'անցնի Միլան, ուր իր անունին շուրջ կը խտանայ մեծագոյն հիացմունք ու պատկառանք:

Եռանդուն հոգի մըն է, նուիրուած արուեստի սրբազան ծառայութեան, անփոյթ իր արտաքինին պատշաճութիւններուն, կ'աշխատի շարունակ մինչեւ ուշ գիշեր՝ ձեռք չ'զնայելով վրձինը: Իր տարած յաղթանակին եւ արթնցուցած հետաքրքրութեան ինքնագիտակցութիւն մ'ունի՝ որ վճռականութիւն կու տայ այլեւս իր քայլերուն մէջ: